

Popmuziek en Vrijmetselarij

Een muzikale kennismaking

Popmuziek en Vrijmetselarij

Een muzikale kennismaking met de vrijmetselarij

Harm N. Timmerman

© 2023

© 2023

Freestone

www.freestonemusic.com

ISBN: 9789464805192

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van fotokopie, microfilm, geluidsband, elektronisch of op welke andere wijze dan ook en evenmin in een retrieval system worden opgeslagen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de schrijver en na zijn overleden van zijn wettelijke erfgenamen.

Artwork door Jens Rush. www.atelier-rusch.de

Voor Vrije Mannen van Goede Naam

Voorwoord

Onder de verschillende definities van vrijmetselarij en omschrijvingen van wat een vrijmetselaar is en doet, is een vrijmetselaar in de eerste plaats een zoeker. Zoeken naar waarheid of naar innerlijke wijsheid en innerlijke kracht om te komen tot een beleving van innerlijke schoonheid zoals vrijmetselaren het zelf zo mooi verwoorden. Zoeken naar en na het overwinnen van in- en externe struikelblokken en stoten tegen het hart hopelijk ook het vinden van een verloren gewaand, doch voor een zinvolle levensinvulling noodzakelijk, hersteld contact met een dieper liggende realiteit en innerlijkheid. Maar ook zoeken naar invloeden van of referenties aan symboliek en gedachtegoed van deze West-Europese culturele en wijsheidstraditie in de geschiedenis en in culturele uitingsvormen als schilderkunst, beeldhouwkunst, literatuur en muziek om al dan niet aantoonbare en gerechtvaardigde maçonnieke relaties waarin de vrijmetselarij of een vrijmetselaar zich heeft doen kennen te vinden.

‘Zoek en je zult vinden’, een uitspraak die niet alleen iedere vrijmetselaar kent en hem ter inspiratie dient om de zoektocht voort te zetten, gaat niet op voor het zoeken naar verwijzingen naar vrijmetselarij in popmuziek, het levert althans nagenoeg geen songs of teksten op waarin vrijmetselarij op positieve en vooral realistische wijze wordt gepositioneerd. Dat het fenomeen, niet in de laatste plaats vanwege haar besloten karakter, soms is omgeven met vooroordeel, ten onrechte wordt geassocieerd met complottheorieën en niet voor niets weleens ‘de grote onbekende’ wordt genoemd, speelt hierin een rol. Dit in tegenstelling tot ideologieën en stromingen met een wellicht meer profaan karakter en dominante thema’s waarin direct of indirect het ‘Do what thou wilt’, een adagium waar de vrijmetselaar zich van zal distantiëren, in terug is te herkennen.

Gezien de dominante plaats die popmuziek in al haar verschijningsvormen in het dagelijkse, seculiere leven inneemt, is het opvallend dat bepaalde thema’s verwoord in titels en teksten van popsongs en aanwezig in uitingsvormen van popcultuur en in imago’s van artiesten, in verschillende tijdvakken op verschillende manieren

en meer of minder expliciet, steeds weer terug keren. De ‘bespreking’ van levensbeschouwelijke thema’s en beantwoording of in ieder geval het aan de orde stellen van existentiële levensvragen op een manier die het adolescente en het voor de hand liggende overschrijden, maken nauwelijks of slechts oppervlakkig deel uit van de conventies die gelden in de popcommunity.

Thema’s uit wijsheidstradities, waarvan vrijmetselarij slechts een mogelijkheid is, contrasteren wellicht met thema’s die in popmuziek dominant en gangbaar zijn. Desalniettemin blijft het een interessante vraag waarom vrijmetselarij tot nu toe niet duidelijker van zich heeft laten horen middels een zich onderscheidend product in de hedendaagse popcultuur, wanneer bedacht wordt dat zij ook of misschien wel juist voor jonge mensen een rol van betekenis kan spelen in het bewandelen van een inspirerende levensweg en appelleert aan een in deze tijd gevoelde behoefte aan kwaliteit van leven die zich nadrukkelijk onderscheidt van of misschien wel haaks staat op hetgeen media-uitingen en de daarmee gepaard gaande celebrity-cultuur lijken te dicteren.

Neemt niet weg dat interesse voor popmuziek met zo’n ander geluid begint met een innerlijke belangstelling van de luisteraar die tot het juist verstaan der dingen wil komen. Veronderstellend dat in ieder mens een innerlijke stem, hoewel door het rumoer en luidruchtigheid van het moderne leven niet altijd even goed meer hoorbaar, die hiertoe oproept aanwezig is, wil ik de wens uitspreken dat deze publicatie en het album *The Temple of Humanity* (popular music inspired by freemasonry) een bijdrage kunnen leveren aan het plaatsen van vrijmetselarij en haar verrijkende gedachtegoed in een positief, hedendaags en toegankelijk daglicht.

Daarnaast zou zo’n productie waarin een tot nu toe onbekend thema in popcultuur wordt belicht en haar toelichting hierop middels deze publicatie voor de maker van popmuziek aanleiding kunnen zijn om in het verwoorden van nieuwe thema’s en het afwijken van de bekende mantra’s een uitdaging en uitnodiging te zien. Waar popmuziek over moet gaan laat zich niet voorschrijven en de na meer dan vijftig jaar trouwe dienst herkauwde thema’s zijn kennelijk nog steeds verteerbaar. Immers, de jongste generatie dient zich steeds

weer aan, de bekende thema's hebben popmuziek gemaakt tot wat zij is en haar ontwikkeling heeft aangetoond dat hetgeen wat binnen het genre muzikaal en tekstueel mogelijk is en is toegestaan geen beperkingen kent. Echter, in het zoeken naar mogelijkheden om popcultuur toegankelijk te maken voor een niet-dogmatische behandeling van levensvragen ligt wellicht een antwoord verscholen op de vraag wat de plaats van popmuziek in een samenleving die antwoorden nodig schijnt te hebben, is en zou kunnen zijn en wat de betekenis is van innovatie en duurzaamheid bij het verantwoorden van die plaats. Juist omdat media en popcultuur zo'n sterk aanzuigende werking hebben, met name op jonge mensen, maakt dat er naast de valkuilen vooral kansen liggen.

Deze publicatie bevat vier delen. In het essay 'Vrijmetselarij in Populaire Muziek', geschreven ten behoeve van de studie Muziekwetenschap aan de Universiteit Utrecht, wordt onderzocht welke referenties aan vrijmetselarij in populaire muziek kunnen worden ontdekt. In de lezing 'Does Freemasonry belong in Popular Music?' wordt toegelicht wat de aanleiding is geweest om het album *The Temple of Humanity*, uitgebracht onder de naam Freestone, te produceren en welke ontwikkelingen eraan ten grondslag hebben gelegen. In het derde deel wordt vervolgens een interpretatie gegeven van de twaalf composities van het album; wat is het centrale thema en welke gedachten schuilen achter de teksten van de nummers? Het album heeft sinds haar release meerdere recensies uit binnen- en buitenland mogen ontvangen. Het laatste deel van deze publicatie is een bloemlezing van deze recensies.

Inhoud

VOORWOORD	7
VRIJMETSELARIJ IN POPULAIRE MUZIEK	15
VOORWOORD	17
INLEIDING	19
1. VRIJMETSELARIJ IN KORT BESTEK	22
1.1 VRIJMETSELARIJ: EEN DEFINITIE	22
1.2 KENMERKEN VAN VRIJMETSELARIJ	24
1.2.1 HET TABLEAU	25
1.2.2 GETALSSYMBOLIEK	26
1.2.3 DE VERVOLGGRADEN	26
1.2.4 COMPLOTTHEORIEËN	27
2. VRIJMETSELARIJ EN MUZIEK	29
VRIJMETSELARIJ IN KLASSIEKE MUZIEK	31
VRIJMETSELARIJ IN JAZZ	34
CONCLUSIE: VRIJMETSELARIJ IN KLASSIEKE MUZIEK EN JAZZ	36
3. POPULAIRE MUZIEK, DEFINITIE EN BETEKENIS	38
POPULAIRE MUZIEK: EEN DEFINITIE	38
DE BETEKENIS VAN POPMUZIEK VOOR JONGEREN	40
4. MAÇONNIEKE REFERENTIES IN POPULAIRE MUZIEK	44
HET INTERNET	44
MASONIC REFERENCES IN POPULAR CULTURE	49
DREAM THEATER	55
CONCLUSIE: VRIJMETSELARIJ IN POPULAIRE MUZIEK	58
5. CONCLUSIE EN NABESPREKING	61

DOES FREEMASONRY BELONG IN POPULAR MUSIC? 67

PROLOG	70
VRIJMETSELARIJ EN POPMUZIEK?	71
ONTWIKKELINGEN DIE HEBBEN GELEID TOT DE PRODUCTIE	72
SILENTIO ET FIDE	75
TOT ACTIE OVER: TRACKS EN MENSEN	76
CONTACT MET DE MUZIEKINDUSTRIE	77
VERTRAGING DOOR SELLABAND EN OP ZOEK NAAR ARTWORK	78
RECORDING SESSIONS	80
EPILOOG: TRACING TO THE WEST	80
DANKWOORD	83

FREESTONE - THE TEMPLE OF HUMANITY 85

TURN THE KEY	87
BROTHERHOOD OF MEN	90
CHILDREN OF THE WIDOW	93
OUT OF THE DARK	95
THE ANCIENT OF DAYS	98
MASONRY DISSECTED	101
DOCUMENTUM INTELLIGE	104
SEVEN STEP STAIRCASE	106
WALKING THROUGH THIS SACRED PLACE	108
THE TEMPLE OF HUMANITY	110
PATHWAY ON YOUR OWN	113
TRACING TO THE WEST	116
CREDITS	119

RECENSIES THE TEMPLE OF HUMANITY 121

KEN U ZELVE, JUNI 2008	123
REVOLVER MAGAZINE	127
PROGWERELD	129
FILE UNDER	132
10 PAGES	133
DANGERDOG MUSIC REVIEWS	134
MASONICTRAVELER.BLOGSPOT.COM	135
METAL-ALMANAC.COM	137
ANGELFIRE	138
METALMARK.BLOGSPOT.COM	139
CONCRETE WEB	139
FREEMASONSFOR DUMMIES.BLOGSPOT.COM	142
HOME OF ROCK	143
LITERATUUR	146

Vrijmetselarij in populaire muziek

Een onderzoek naar referenties aan vrijmetselarij, haar betekenis, achtergrond en symboliek in populaire muziek

Muziekwetenschap
Universiteit Utrecht
Faculteit Geesteswetenschappen

How necessary it is in this age for *some* to have the courage to be the ones who are 'different', and to separate themselves out from the pack who long ago sold their lives and personalities to this sound and the anti-Aquarian culture which has sprung up around it!

I adamantly believe that rock in *all* of its forms is a critical problem, which our civilization *must* get to grips with in some genuinely effective way, and without delay, if it wishes long to survive.

(David Tame, *The Secret Power of Music*)